

**Житомирський медичний інститут
Житомирської обласної ради**

Кафедра «Сестринська справа»

Силабус

Навчальної дисципліни

«Менеджмент та лідерство в медсестринстві»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

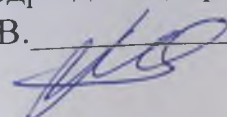
Спеціальність: 223 «Медсестринство»

Освітньо-професійна програма: «Екстрена медицина»

Вид дисципліни: обов'язкова

Мова викладання: державна

Форма викладання: денна

Затверджено на засіданні
Кафедри «Сестринська справа»
Протокол № 1 від «31» серпня
2021 р.
Завідувач кафедри д.м.н., професор
Заболотнов О.В.

2021

1. Загальні положення

Житомирський медичний інститут Житомирської обласної ради прагне зберегти територію закладу місцем роботи та навчання для викладачів, співробітників і студентів, де немає будь-яких форм забороненої дискримінації та переслідувань. Якщо у вас є сумніви з приводу такої поведінки, зверніться до психологічної служби інституту (контактний телефон: 0412-46-19-62) або куратора групи.

Заклад вищої освіти запрошує на навчання студентів з обмеженими можливостями. Створені умови для здобуття вищої освіти дітьми-інвалідами (інклюзивна освіта), дітьми-сиротами, дітьми, позбавленими батьківського піклування.

З метою запобігання, виявлення та протидії академічного плагіату в наукових та навчальних працях викладачів, науковопедагогічних працівників інституту та студентів в закладі розроблено «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових і навчальних працях працівників та студентів Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради». Порядок відпрацювання пропущених занять з поважних та без поважних причин студентами інституту регламентується «Положенням про порядок відпрацювання студентами Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять».

Житомирський медичний інститут Житомирської обласної ради дотримується стандартів, які сприяють повазі і людській гідності в освітньому середовищі, академічній доброчесності та професіоналізму. Сексуальні провini і насильство у відносинах в будь якій формі суперечать місії і основним цінностям інституту, порушують політику інституту. Якщо ви, або хтось із ваших знайомих постраждав від сексуального насильства, переслідування або сексуальної експлуатації, зверніться до психологічної служби інституту (контактний телефон: 0412-46-19-62).

2. Структура силабусу навчальної дисципліни

2.1. Загальна інформація про викладача

Назва дисципліни	Менеджмент та лідерство в медсестринстві
Викладач	Шигонська Н.В.
Профайл викладача	https://www.zhim.org.ua/kaf_ss.php
Контактний телефон	0633176959
E-mail:	nshygonska@gmail.com
Сторінка дисципліни	в системі інтранет

Консультації	<i>Консультації: Пятниця 16 00 до 17.00 Онлайн комунікація з використанням відео-або аудіотехнологій (ZOOM, Viber (+380633176959), Skype, Telegram, електронна пошта) в робочі дні з 9.30 до 17.30</i>
---------------------	---

2.2 Назва навчальної дисципліни «Менеджмент

та лідерство в медсестринстві»

2.3.Призначення навчальної до дисципліни

Дисципліна « **Менеджмент та лідерство в медсестринстві**» надає студентам сукупність знань, умінь та світоглядних переконань щодо принципів та механізмів управління в системі охорони здоров'я на основі етичних принципів та міркувань у процесі професійної підготовки

2.4.Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни « **Менеджмент та лідерство в медсестринстві** » формування у висококваліфікованого та конкурентного фахівця у галузі охорони здоров'я, що володіє комплексом інструментів для здійснення управлінської діяльності з метою формування стратегій та заходів для збереження здоров'я населення.

2.5.Завдання вивчення дисципліни

Завданнями вивчення дисципліни «Менеджмент та лідерство в медсестринстві» є:

- забезпечення програмних компетентностей фахівців спеціальності 223 «Медсестринство» – формування стратегії, місії, візії, мети закладу ОЗ
- формування етики та механізмів прийняття управлінських рішень
- розширення світогляду студентів щодо розуміння важливості управлінського компоненту у системі охорони здоров'я
- формування здатності діяти на основі принципів і механізмів лідерського управління – розробляти нові політики у системі охорони здоров'я відповідно до змінних умов суспільно-економічного буття

2.6.Формат навчальної дисципліни

– викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування і т.п.

2.7.Результати навчання

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти та Освітньої професійної програми підготовки магістра громадського здоров'я дана дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Загальні:

- Здатність навчатися та самонавчатися.
- Здатність бути критичним та самокритичним.
- Здатність діяти на підставі етичних суджень.
- Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.
- Здатність застосовувати знання на практиці.
- Здатність працювати в команді та брати на себе відповідальність.
- Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей.
- Здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури, і поваги до різноманітності.
- Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- Відповідально ставитися до завдань і обов'язків.

Спеціальні:

- Здатність прийняти рішення про обсяг допомоги та госпіталізацію
- Здатність передавати до відділення екстреної медичної допомоги інформацію про процес надання медичної допомоги пацієнту на місці події та протягом транспортування до відділення, при необхідності допомагати персоналу відділення екстреної медичної допомоги.
- Здатність дотримуватися принципів медичної деонтології, забезпечувати збереження лікарської таємниці та постійно удосконалювати свій професійний рівень.

Результати навчання згідно профілю програми, після вивчення дисципліни:

Очікувані результати навчання, після вивчення дисципліни, згідно із затвердженим стандартом та освітньо-професійної програми, це:

- Знати і розуміти роль та обов'язки парамедика в системі екстреної медичної допомоги.
- Знати і розуміти доцільне застосування сукупності навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнту/клієнту гідного ставлення, приватності/інтимності, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального підходу, толерантної та неосудної поведінки.
- Продемонструвати здатність використовувати належні комунікативні навички та поведінку з пацієнтом, його родиною, колегами та персоналом медичних закладів, у т.ч. однією із поширених європейських мов.

2.8.Обсяг та ознаки дисципліни

Вид заняття	Кількість годин
Лекції	12
Семінарські заняття / практичні / лабораторні	36
Самостійна робота	42

Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів / годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Нормативна\ вибіркова
2021	3	6	223 «Медсестрство»	3/90	1	ПКК	Обов'язкова

2.9.Політика навчальної дисципліни

Положення про розробку силабусів навчальних дисциплін; Положення про дистанційне навчання, Положення про організацію освітнього процесу, Порядок ліквідації академічної заборгованості студентів, Положення про участь студентів у забезпеченні якості вищої освіти, Положення про порядок створення та організацію екзаменаційної комісії, Положення про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін, Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових і навчальних працях науково-педагогічних, Положення про порядок проведення практики студентів, Положення про порядок відпрацювання студентами пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять, Положення про перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці для студентів, Положення про академічну мобільність, Положення про диплом з відзнакою, Положення про внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення здобувачів вищої освіти та ін.

2.10. Навчально-методична карта дисципліни

Тиждень, дата, години, аудиторія	Тема, основні питання <i>(розкривають зміст і є орієнтирами для підготовки до модульного і підсумкового контролю)</i>	Форма діяльності (заняття) / формат	Матеріали	Література, інформаційні ресурси	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
Модуль 1							
за розк- ладом 2 год.	<p><i>Тема 1. Загальні основи менеджменту.</i></p> <p>У результаті вивчення даної теми студент повинен знати: Різні підходи до трактування поняття “менеджмент”. Диференціація менеджменту та управління. Еволюція та основні теорії менеджменту: передфаза, школа наукового управління, школа адміністративного управління, неокласична школа управління, біхевіористська школа управління, школа системного управління.. Основні підходи до сучасних концепцій менеджменту: процесний; системний; ситуаційний. Роль управління в охороні здоров’я України.</p>	Лекція	Презентація		Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	0	Згідно розкладу
за розк- ладом 2 год.	<p><i>Тема 2. Роль менеджера в діяльності організації.</i></p> <p>Визначення поняття «менеджер». Оцінювання менеджерських здібностей та визначення придатності до управлінської діяльності. Лідерство, вплив та влада. Три підходи до визначення лідерства. Форми влади керівника над підлеглими. Типи поведінки менеджерів: автократичний, демократичний та ліберальний. Типів діяльності керівників. Хибні</p>	Лекція	Презентація		Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу

	авторитети. Інтегральний тип поведінки “ідеального” керівника. Концепції ролі керівника в діяльності організації.						
за розкладом 2 год.	<p>Тема 3. Організація як об'єкт менеджменту. <i>Структура управління в охороні здоров'я</i> Організація, як об'єкт менеджменту. Умови формування організації. Загальні характеристики організації системи охорони здоров'я. Класифікація організацій охорони здоров'я. Принципи формування мети. Характеристики формальних та неформальних організацій. Рівні культури організації. Особливості процесу розвитку організації. Управлінський цикл: аналіз ситуації, прийняття рішення, організація виконання рішення, контроль. Типи процесу управління: лінійний, коригований, розгалужений, ситуаційний, пошуковий. Характеристика основних типів структур управління, їхні переваги та недоліки. Структура управління лікувальнопрофілактичним закладом. Основні моделі системи охорони здоров'я: державна, страхова, приватно-підприємницька. Іноземний досвід організації управління в системі охорони здоров'я. Структура керівництва охороною здоров'я.</p>	Лекція	Презентація		Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу

за розкладом 2 год.	<p>Тема 4. Інформаційне забезпечення управління. Функції управління: управлінські рішення. Планування, облік та контроль як функції управління</p> <p>Управлінська інформація та її види. Групи загальної номенклатури даних, що використовується в управлінні. Вимоги до інформації. Послідовність операцій</p>	Лекція	Презентація		Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу
------------------------	--	--------	-------------	--	--	---	-----------------

	<p>управлінської інформації. Елементи ефективної комунікації. Типи найпоширеніших комунікаційних мереж: ланцюгова, У-подібна, кільцева, кругова, багатоканальна. Значення документів в управлінні. Види та форми офіційних документів, що стосуються медичної діяльності, їх зміст, мета, порядок оформлення та затвердження. Головні функції управління. Визначення понять «планування», «організація», «повноваження», «делегування», «мотивація», «контроль». Функції управлінських процесів в організаціях охорони здоров'я: виробнича, комунікаційна, експлуатація, забезпечення життєздатності системи; пристосування; власне управління та влада. Роль управлінських рішень у процесі управління. Класифікація управлінських рішень. Вимоги до управлінських рішень. Організація прийняття рішень та їх реалізації. Етапи прийняття управлінських рішень (за М. Месконом): визначення проблеми, аналіз проблеми, визначення альтернативних рішень, оцінка альтернатив і вибір найкращої, виконання рішення і оцінка результатів.</p>						
--	---	--	--	--	--	--	--

за розк- ладом 2 год.	Тема 5. Управління конфліктами та стресами. <i>Управління кадрами</i> Управління кадрами. Виникнення та суть конфлікту. Функціональні та дисфункціональні конфлікти. Види конфліктів. Психологічні мотиви для виникнення конфліктів. Особливості поведінки неформальних лідерів. Управління конфліктною ситуацією. Підбір та розміщення кадрів. Організація управління кадрами. Науково -практичні підходи до	Лекція	Презентація		Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу
-----------------------------	--	--------	-------------	--	---	---	--------------------

	підбору та розміщення управлінських кадрів. Управління мобільністю кадрів в системі охорони здоров'я.						
за розк- ладом 2 год.	Тема 6. Ліцензування та акредитація в охороні здоров'я Визначення понять “ліцензування” та “акредитація”. Ліцензування — необхідність на сьогодні. Видача ліцензій у сфері охорони здоров'я. Порядок видачі та отримання ліцензій. Терміни дії ліцензій та їх анулювання. Стандарти акредитації. Основна ідея закладена в систему акредитації. Акредитаційні стандарти. Акредитація лікувальнопрофілактичних закладів України. Порядок державної акредитації закладу охорони здоров'я.	Лекція	Презентація		Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу

за розкладом 4 год.	<p>Тема 1. Загальні основи менеджменту</p> <p>В результаті опрацювання тематики на практичному занятті студенти закріплюють та поглиблюють знання за такими змістовими юнітами:</p> <p>Основні підходи до сучасних концепцій менеджменту: процесний; системний; ситуаційний. Теорії менеджменту в системі охорони здоров'я. Засади менеджменту в Україні: етапи розвитку. Системний підхід у менеджменті. Трактування понять: “система”, “проблема”, “система охорони здоров'я”, “системний підхід”, “системний аналіз”. Особливості системи охорони здоров'я. Основні напрямки застосування системного підходу та системного аналізу в охороні здоров'я</p>	Практичне заняття	Методичні рекомендації до практичного заняття за зазначеною тематикою	Вороненко Ю. В. Менеджмент та лідерство в медсестринстві / Ю. В. Вороненко, О. Н. Литвинова Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. – 368 с С.4-32	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати доповідь Особливості застосування системного підходу в ОЗ	96 ІДРС 4	Згідно розкладу
---------------------	---	-------------------	---	--	---	-----------	-----------------

за розкладом 4 год.	<p>Тема 2. Роль менеджера в діяльності організації</p> <p>Нові концепції лідерства. Авторитет керівника як феномен лідерства. Стиль лідерства керівника. Взаємовідносини в колективі. Механізми формування морального та психологічного клімату в колективі. Соціально-психологічні шари колективу. Формальні та неформальні відносини в колективі. Принципи ведення ділової бесіди. Управлінська роль керівника. Ролі, які беруть на себе керівники.</p>	Практичне заняття	Методичні рекомендації до практичного заняття за зазначеною тематикою	Вороненко Ю. В. Менеджмент та лідерство в медсестринстві / Ю. В. Вороненко, О. Н. Литвинова Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. – 368 с С.38-100	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати доповідь та презентацію «Оцінка менеджерських здібностей та визначення здібностей до управління»	96 ІДРС 4	Згідно розкладу
---------------------	--	-------------------	---	--	--	-----------	-----------------

за розк- ладом 4 год.	<p><i>Тема 3 Організація як об'єкт менеджменту</i></p> <p>Структура організації. Основні принципи ефективності організації. Ознаки організації охорони здоров'я: зовнішнє середовище, мета, візія, місія, плануванням роботи, склад та будова організації, міжорганізаційні відносини, зміни (оновлення та новаторство), стратегічне планування. Принципи формування мети, місії, візії. Характеристики формальних та неформальних організацій, формальних неформальних відносин. Рівні культури організації. Життєвий цикл організації</p>	Практичне заняття	Методичні рекомендації до практичного заняття за зазначеною тематикою	Вороненко Ю. В. Менеджмент та лідерство в медсестринстві / Ю. В. Вороненко, О. Н. Литвинова Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. – 368 с С.111-133	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати презентацію. Життєвий організації ОЗ	цикл	9 6 ІДРС 4	Згідно розкладу

<p>за розкладом 4 год.</p>	<p>Тема 4. Структура управління в охороні здоров'я Структура управління лікувальнопрофілактичним закладом. Основні моделі системи охорони здоров'я: державна, страхова, приватно-підприємницька. Іноземний досвід організації управління в системі охорони здоров'я. Структура керівництва охороною здоров'я. Управлінський цикл: аналіз ситуації, прийняття рішення, організація виконання рішення, контроль. Типи процесу управління: лінійний, коригований, розгалужений, ситуаційний, пошуковий. Характеристика основних типів структур управління, їхні переваги та недоліки.</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Методичні рекомендації до практичного заняття за зазначеною тематикою</p>	<p>Вороненко Ю. В. Менеджмент та лідерство в медсестринстві / Ю. В. Вороненко, О. Н. Литвинова Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. – 368 с С.140-165</p>	<p>Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати презентацію. Гендерний аспект управлінської діяльності</p>	<p>9 6 ІДРС 4</p>	<p>Згідно розкладу</p>
----------------------------	--	--------------------------	--	--	---	-----------------------	------------------------

<p>за розкладом 4 год.</p>	<p>Тема 5. Організація управлінської праці. <i>Управлінська інформація та її види.</i> <i>Інформаційне забезпечення управління</i> Особливості управлінської праці. Основні категорії кадрів управління. Навички, необхідні керівникові для здійснення управління. Поняття організації управлінської праці. Комплекс заходів наукової організації управлінської праці. Вимоги до організації робочих місць: інформаційні, економічні, ергономічні, гігієнічні, технічні. Поділ праці в апараті управління: функціональний, технологічний, кваліфікаційний. Нормування управлінської праці. Біоритми життєдіяльності людини: фізичний, психічний, інтелектуальний. Планування роботи апарату управління. Організація службових нарад. Класифікація нарад. Умови проведення ефективних службових нарад. Значення документів в управлінні. Види документів. Групи загальної номенклатури даних, що</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Методичні рекомендації до практичного заняття за зазначеною тематикою</p>	<p><i>Вороненко Ю. В.</i> Менеджмент та лідерство в медсестринстві / <i>Ю. В. Вороненко, О. Н. Литвинова</i> Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. – 368 с С.170-221</p>	<p>Самостійно працювати в теоретичний матеріал. Підготувати презентацію. Види документів. Документообіг</p>	<p>10 6 ІДРС 4</p>	<p>Згідно розкладу</p>
	<p>використовується в управлінні. Вимоги до інформації. Послідовність операцій управлінської інформації. Елементи ефективної комунікації. Типи найпоширеніших комунікаційних мереж: ланцюгова, У-подібна, кільцева, кругова, багатоканальна. Види та форми офіційних документів, що стосуються медичної діяльності, їх зміст, мета, порядок оформлення та затвердження. Особливості складання службових документів.</p>						

за розкладом 4 год.	<p>Тема 6. Функції управління. Управлінське рішення. Облік та контроль</p> <p>Класифікація управлінських рішень. Вимоги до управлінських рішень. Облік та функції управління. Контроль як функція управління. Поняття та значення функцій управління. Головні функції управління. Етапи прийняття управлінських рішень (за М. Месконом): визначення проблеми, аналіз проблеми, визначення альтернативних рішень, оцінка альтернатив і вибір найкращої, виконання рішення і оцінка результатів. Планування як функція управління. Цілі планування в менеджменті. Поняття стратегічного планування. Суть планування в системі охорони здоров'я. Мета планування галузі охорони здоров'я. Етапи процесу планування. Умови для успішного проведення планування в системі охорони здоров'я. Принципи збору і використання технічних даних при плануванні в системі охорони здоров'я. Облік як функція управління. Визначення та напрями здійснення обліку в</p>	Практичне заняття	Методичні рекомендації до практичного заняття за зазначеною тематикою	Вороненко Ю. В. Менеджмент та лідерство в медсестринстві / Ю. В. Вороненко, О. Н. Литвинова. Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. – 368 с С.244-272	Самостійно працювати в теоретичний матеріал. Підготувати презентацію. Роль управлінських рішень в процесі управління. Стресові ситуації та управління ними	10 6 ІДРС 4	Згідно розкладу
---------------------	---	-------------------	---	--	--	-------------	-----------------

	системі охорони здоров'я. Види та характеристики ефективного контролю. Етапи ефективного контролю. Помилки контролю, яких слід уникати доброму керівникові.						
--	---	--	--	--	--	--	--

<p>за розкладом 4 год.</p>	<p>Тема 7. Види та суть конфліктів. Управління конфліктами та стресами. Управління кадрами</p> <p>Виникнення та суть конфлікту. Стадії перебігу конфлікту. Структура конфлікту: об'єкт, суб'єктивні мотиви учасників конфлікту, привід, учасники — опоненти. Види конфліктів. Функціональні та дисфункціональні конфлікти. Причини конфліктів. Управління конфліктною ситуацією. Роль обміну інформацією. Інтегруюча роль переговорів. Питання сумісності інтересів. Суть стресу. Стресові ситуації та управління ними. Науковопрактичні підходи до підбору та розміщення кадрів. Оцінювання кадрів, аналіз їхнього якісного складу. Організація управління кадрами. Перепідготовка кадрів в охороні здоров'я. Управління мобільністю кадрів у системі охорони здоров'я.</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Методичні рекомендації до практичного заняття за зазначеною тематикою</p>	<p><i>Вороненко Ю. В.</i> Менеджмент та лідерство в медсестринстві / Ю. В. Вороненко, О. Н. Литвинова. Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. – 368 с С.281-327</p>	<p>Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати презентацію. Управління конфліктами як ме підвищення ефективності управління</p>	<p>10 6 ІДРС 4</p>	<p>Згідно розкладу</p>
<p>за розкладом 4 год.</p>	<p>Тема 8. Ліцензування та акредитація в охороні здоров'я</p> <p>Визначення понять “ліцензування” та “акредитація”. Ліцензування — необхідність на сьогодні. Видача ліцензій у сфері охорони здоров'я. Порядок видачі та отримання ліцензій. Терміни дії ліцензій та їх анулювання. Стандарти акредитації. Основна ідея закладена в систему акредитації. Акредитаційні стандарти. Акредитація лікувальнопрофілактичних закладів України. Порядок</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Методичні рекомендації до практичного заняття за зазначеною тематикою</p>	<p>Закон України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19#Text Стандарт ISO</p>	<p>Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати презентацію. Стандарт 9001:2015 необхідність сучасності ISO</p>	<p>10 6 ІДРС 4</p>	<p>Згідно розкладу</p>

	державної акредитації закладу охорони здоров'я.			9001:2015			
--	---	--	--	-----------	--	--	--

2.11. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма контролю: залік.

Контроль знань і умінь студентів (поточний і підсумковий) з дисципліни «здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної дисципліни, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (залік, ПМК) – 40 балів.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті. Рівень знань оцінюється: **«відмінно»** – студент дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, рішення задач та виконання вправ є правильними, демонструє знання матеріалу підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформлює завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність і творчість у виконанні групових завдань; **«добре»** – студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність у виконанні групових завдань; **«задовільно»** – студент дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання даснедостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспектузатемою завдань та самостійність, участь у виконанні групових завдань; **«незадовільно з можливістю повторного складання»** – студент дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, має неповний конспект лекцій, індиферентно або негативно проявляє себе у виконанні групових завдань.

Підсумкова (загальна) оцінка курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєності теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (ПМК) – 40 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни «Менеджмент та лідерство в медсестринстві»

Поточне тестування та самостійна робота								ІДРС	ПМК (підсумковий модульний контроль)	Сума (залік)
Модуль 1										
Змістовий модуль 1								4	40	100
П1	П2	П3	П4	П5	П6	П7	П8			
7	7	7	7	7	7	7	7			
60										

Примітка: Т1, Т2...Т7 – тема практичних занять згідно програми, ПМК – підсумковий модульний контроль

Оцінювання студента відбувається згідно «Положення про організацію освітнього процесу»

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63

Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01-34

2.12.Рекомендован алітература

Базова:

1. Баєва О.В. Економіка та підприємництво в охороні здоров'я: навч. посіб. / О.В. Баєва, В.І. Чебан. – К. : Вид-во БДМУ, 2013. – 360 с.
2. Вороненко, Ю. В. Фінансовий менеджмент з основами економіки охорони здоров'я: навч.-метод. посіб./ Ю. В. Вороненко, В. М. Пашенко. - К. : "Медінформ", 2011. - 499 с.
3. Менеджмент і лідерство в медсестринстві: підручник / за ред. В. Й. Шатила. - К. : ВСВ Медицина, 2013. - 304 с Баєва О.В.
4. Шутов, М. М. Уроки управління. Книга 1: «Менеджмент, лідерство, підприємництво та бізнес в охороні здоров'я»: навч. посіб. / М. М. Шутов, С. М. Вовк, О. В. Швидкий; під ред. В. Й. Шатила. - Донецьк ; Житомир : ВІК, 2014. - 337 с
5. *Котлер Ф.* Основы маркетинга. Краткий курс: пер с англ. — 2017. – 164 с. *б. Котлер Ф., Армстронг Г., Сондерс Д., Вонг В.* Основы Маркетинга. Второе европейское издание. — М., СПб., К.: Вильямс, 2017. – 726 с.
7. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/home>
8. Міністерство охорони здоров'я <https://moz.gov.ua/>
9. ВООЗ. Европейский план действий по укреплению потенциала и услуг общественного здравоохранения. Режим доступа до ресурсу: <http://www.euro.who.int>.
10. Деминг Э. Выход из кризиса. Новая парадима управления людьми, системами и процессами М.: Альпина бизнес-букс – 2018 - 564 с.
11. Феськов, В. В. Основи менеджменту і маркетингу в стоматології: підручник / В. В. Феськов. - К. : ВСВ "Медицина", 2015. - 192 с.

Допоміжна:

12. *Вороненко Ю. В.* Менеджмент та лідерство в медсестринстві / Ю. В. Вороненко, О. Н. Литвинова Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. – 368 с

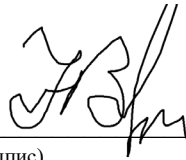
13. *Блэкуэлл Р., Миниард П., Энджел Дж.* Поведение потребителей: учебник. — 2015. — 245 с
14. Здоровье – 2020. Основы европейской политики и стратегия для XXI века [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.euro.who.int/PubRequest?language=Russian>. – Название с экрана
15. Москаленко В.Ф. Принципи побудови оптимальної системи охорони здоров'я: український контекст: моногр. / В.Ф. Москаленко. – К. : Книга-плюс, 2008. – 320 с.
16. Методичні рекомендації щодо розрахунку потреби населення у медичній допомозі: Наказ МОЗ України від 15.07.2011 р. № 420 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-metodichnih-rekomendacii-shodo-rozrahunku-doc68202.html>
17. Надюк З.О. Ринок медичних послуг: роль держави у фінансуванні системи охорони здоров'я України / З.О. Надюк // Державне управління. – 2008. – №4 с. 100-103.
18. Про внесення змін до основ законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 07.07.2011р. № 3611-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3611-17>.
19. Про затвердження Методики розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування: Постанова КМУ від 27 грудня 2017 р. № 1075 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1075-2017-%D0%BF>
20. [Про схвалення Концепції реформи фінансування системи охорони](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1013-2016) 1013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1013-2016>
21. Рейтингова оцінка стану охорони здоров'я населення, діяльності та ресурсного забезпечення закладів охорони здоров'я України: Наказ МОЗ України від 31.05.2002 № 197 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/reiting_vcilomu2.html
22. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uiph.kiev.ua/2017.pdf>
23. Leadership and Nursing Care Management [Електронний ресурс] – Режим

доступу:https://books.google.com.ua/books?hl=en&lr=&id=OTg1DwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PR1&dq=management+and+leadership++in+nursing&ots=QrDutLnhUA&sig=rFsK5sAQa5ZPm9zzdkS0QtTAcjw&redir_esc=y#v=onepage&q=management%20and%20leadership%20%20in%20nursing&f=false

24. Communication and Interpersonal Skills in Nursing [Електронний ресурс] –

Режим доступу: https://books.google.com.ua/books?hl=en&lr=&id=26yICwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=related:WiSG8WJEluoJ:scholar.google.com/&ots=6O0tpFtjnN&sig=1btvwdBcOQ81_49gKWskxDxMkxo&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false

Викладач

(підпис)